

"בפרי הארץ"

פרשת נצבים

"וְאַתָּה תִּשְׁלַח וְיִשְׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה וְעָשִׂיתָ אֶת־כָּל־מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר אֲנִי מֵצִוְךָ הַיּוֹם"

ספורנו: ואתה תשוב ושמעת. תשוב תנוח כמו בשובה ונחת, וזה בהגלות גואל צדק אחר אבדן האלילים, כלומר המה יאבדו ואתה תעמוד בשובה ונחת, שלא יוסיף לגלותך, כמו שביאר הנביא באמרו אם תשוב ישראל אלי תשוב ולא תנוד; ועשית את כל מצותיו אשר אנכי מצוך היום, **"שלא תחודש דת"**.

הכתב והקבלה: ודע שמקרא זה הביא החכם רש"ל למופת ברור וחותר מן התורה עצמה, כי לא בלבד שלא קצבה התורה זמן להפסק חובות הגוף, אלא גם שאמרה בפירוש שהמצות השמיעות לא יפסקו לעולם, ושאר לעתיד לבא ישאר חיובם עלינו ולזרענו עד עולם, כי הכל מודים שפרשת והיה כי 'באו עליך כל הדברים וגו', נאמרה לעתיד לבא, כי כל עניני' מורים כן שמדברת על זמן הגלות שבו כבר באה עלינו הברכה והקללה בכל הגוים אשר הפיצנו ה' בהם, והבטיח שיקבצנו מקצה השמים ושיטיב לנו יותר מאבותינו, וכל זה לא נתקיים עדיין, ואין מי שיתעקש להכחיש זאת, והנה בסוף הענין בדברו על זמן הגאולה העתידה אחרי קבוצ הגלויות אמר ואתה תשוב ושמעת בקול ה' ועשית את כל מצותיו אשר אנכי מצוך היום, הרי שגם לעתיד נשמור ונעשה את כל מצותיו ואין לומר שיהיו מצות חדשות, שהרי הוסיף אשר אנכי מצוך היום היינו המצות עצמן הכתובות בתורה; יבושו ויכלמו האנשים החכמים בעיניהם הפורקים מעליהם שמירת המצות השמיעות.

נראה כאן: שכונת התורה שהקב"ה מבטיח לנו שזו תהיה הגאולה האחרונה ולא תהיה אחריה גלות ושלא נחשוב שאז יהיו מצוות חדשות אלא אותם מצוות שאנו מקיימים היום מהר סיני נקיימם גם אז בזמן הגאולה העתידה.

***לפי האור החיים היא מצוות עשה לחזור בתשובה:**

אור החיים: ואתה תשוב וגו' ועשית את כל מצותיו הרי זה מצות עשה, ויחד להם שכר הקרבת התועלת כאומרו והותירך וגו' וישוב לשוש.

ויש מקום להבין את דבריו של האור החיים במילה היום כי לשיטתו הפסוק מדבר על חזרה בתשובה

ובספר אילת השחר: הקשה עוד מהי הכפילות בפסוק שמיעת קול ה' ועשית מצוותיו וישב ששמיעת קול' פירושה עשיית רצון ה' דברים שאינם בכלל המצוות ועשיית המצוות הם הדברים הכתובים בתורה שמוכרחים לעשותם.

וכאן "הסביר האילת השחר את המילה היום" על אותה הדרך שאי אפשר לחדש מצוות ולכן כתוב היום מה שנצטוונו במתן תורה אבל בדברים שהם רצונו של מקום הם יכולים להתחדש תמיד וכעין מה שמצינו בשבת (דף לג'): שרשב"י ראה זקן אחד רץ אם שני הדסים לכבוד השבת כנגד זכור ושמור וזהו בלא חיוב אלא רק הרגש אבל זהו "הושמעת בקול ה'".

בעל הטורים: ואתה תשוב. וסמך ליה והותירך. שאם תשוב בתשובה שלימה מיד תהא נגאל (פסיקתא זוטא, ועי' סנהדרין צז ב)

ולפי דבריו ניתן לבאר: שאם תשובו בתשובה "היום והותירך" שתזכו לגאולה מיד.

צרוּר המור: ואתה תשוב ושמעת. לפי שלמעלה אמר ושבת עד ה' אלהיך. ולפי שאותה תשובה לא היתה תשובה גמורה. לפי שהיתה מתוך צרה כמו שכתבתי למעלה. לז"א כשתכיר מעלת התשובה אתה תשוב מעצמך ועשית את כל מצותיו. כאומרם מתוך שלא לשמה בא לשמה. ובזה תזכה לאור באור פני המלך בעולם הנפשות. **לפי שזהו השכר האמיתי.**

מתבאר פשוט: חדש במילה ואתה שעיקר התשובה שהקב"ה רוצה מאיתנו זו לא תשובה שבאה מתוך הקלות והייסורים אלא תשובה הבאה מתוך עצמו והדברים מפורשים בפסוקים עוד בתחילת הפרשה שהתורה אומרת לשוב בתשובה מחמת הייסורים והקללות התורה כופלת ואומרת שוב ואתה ללמדינו שגדולה תשובה הבאה מהאדם יותר ממה שבאה מסביבתו ועדיין ההתעוררות שבאה מחמת הייסורים והקללות היא חשובה כדי לעורר את הפנימיות (מתוך שלא לשמה באה לשמה).

ועוד יצא: שתשובה חוץ מהמצווה שבדבר זו עצמו גם השכר שאדם זוכה "לאור באור פני מלך" וזהו השכר האמיתי. שנזכה: לשוב מעצמינו מתוך הכרה במלכות ה' ברוממותו ועל ידי זה נזכה לגאולה היום.

מפרי הארץ

הלכה

אורז וזיב

א': יום טוב שחל בשבת אישה ברכה להדליק נר של שבת האם צריכה לחזור ולברך של יום טוב או לא מה הדין ?

תשובה: צריך לחזור ולברך {עיין בשו"ע סימן תפז}

ב' האם ביום טוב כבוד יום קודם לכבוד לילה ?

תשובה: נראה שקודם {עיין אבן העזר סימן סב}

ג' אישה שהדליקה נרות ולא הספיקה לשתות מים ?

תשובה: לא תישתה אבל אם אינה חשה בטוב יש מקלים. {עיין מנחת יצחק כז}

זושן משפט

א': הלכו זוג למסעדה ונמצאה שערה במנה. והאשה אינה מסכימה לאכול יותר, האם צריך לשלם ?

תשובה : על המנה שקבלה היא מקח טעות ואינה צריכה לשלם ואם הם רוצים לתת לה מנה אחרת לכאורה לא חייבת להסכים.

ב': צינור של מזגן שמטפטף לרחוב ומפריעה לעוברים ושבים האם מותר להוציאו ?

תשובה: אפשר, על פי דין אי אפשר לעכב. {עיין בסמ"ע סימן קנט}

ג' מה הדין מצה מציאה במקלט בתוך צינור שבור ובלוי השאלה אם צריך להחזיר { סי' רנט'}

תשובה : כן {שולי המשפט חלק ד' }

אבן העזר

א' האם מותר לבנות לשיר באוטובוס שיש בו נהג גוי ?

תשובה: מחלוקת בין אחרוני זמנינו יש אוסרים {חוט שני} ויש [שות' רבבות אפרים תצא] (הנקודה היא האם האיסור מצד צניעות או מצד שאסור לו לשמוע).

ב' זוג שהשאירו בביתם ילדה והלכו לסליחות והבעל חזר לפני אשתו האם יש בזה חשש יחוד או לא ?

תשובה : לא, כיון שהאישה יכולה לחזור כל רגע. {עיין סימן כב}

ג' חתן בעש"ת האם אומרים אבינו מלכינו ?

תשובה : לפי הרב ווזנר לא.

יורה דעה

א' מתי הזמן לעשות שילוח הקן ?

תשובה : ביונים אפשר בלילה כי רק אז האמא נמצאת. {בארץ ישראל}.

ב' האם מברכים על שילוח הקן ?

תשובה : מחלוקת י"א שכן וי"א שלא {עיין פתחי תשובה סימן רצב' סעיף קטן ב'}

ג' מאכל שהונח תחת מושב של רכב והיושב ברכב נרדם, מה דין המאכל ?

תשובה: נהוג להקל במושב שאינו עשוי לשינה. [דרכ"ת סקל"ח ומנחת יצחק ח"ד סי' קי"ז]

עיון ההלכה מהספר ביכורי יעקב

שאלה: ציבור שלא שמע את תחילת התקיעה הראשונה אם ראוי לסיים את הסדר הראשון ולחזור ולתקוע את סדר התקיעות או שיתחיל מיד את תחילת הסדר?

תשובה: מסתבר שעדיף שסיים את הסדר שהתחיל בו כדי שלא יהיה הפסק לשליח ציבור בין הברכה לתקיעה.

Beit.horaah.613@gmail.com beisyosefsholem@gmail.com

ניתן להורידו באתר דרשו